

TER BESLISSING

Aan
de minister

**Directie Buitenlandse
Financiële
Betrekkingen**

Inlichtingen

10.2.e.10.2.10.2.e

T 10.2.e

F 10.2.e

10.2.e@minfin.nl

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e.10.2.e

M 10.2.e

Datum

28 april 2020

Notitienummer

2020-0000084558

Auteur

10.2.e.10.2.10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Gevolgen BNI-bijstelling op MFK

Aanleiding

Naar verwachting zullen de BNI-ramingen van de EU-lidstaten fors neerwaarts worden bijgesteld als gevolg van de COVID-19-crisis. Deze notitie geeft inzicht in de mogelijke gevolgen daarvan op de MFK-onderhandelingen en op de raming van de EU-afdrachten op de Nederlandse begroting.

Beslispunt

- Gaat u akkoord met het bevriezen van het Nederlandse basispad voor EU-afdrachten in 2021-2027 op de huidige stand in miljarden euro?

Kernpunten

- De daling van het BNI heeft uitgedrukt in procenten van het BNI een opwaarts effect op de omvang van het MFK. Afhankelijk van het scenario voor de BNI-groei, gaat het om een stijging van 1,08% naar 1,12% à 1,19% BNI EU27 bij een gelijkblijvende omvang van het MFK in miljarden euro (voorstel ER 21 februari). Dit effect kan in de onderhandelingen strategisch worden ingezet om een hoger MFK-plafond in % BNI te accepteren, bij een omvang van het MFK die in miljarden euro meer in lijn ligt met de NL inzet.
- Het Nederlandse basispad voor de EU-afdrachten zoals opgenomen in de begroting is in de huidige ramingssystematiek vastgezet op een vast percentage van het BNI en groeit (of daalt) daardoor mee met de raming voor het BNI. Vasthouden aan deze systematiek zou betekenen dat het basispad afhankelijk van het scenario voor de BNI-groei gemiddeld met ongeveer 0,3 à 0,9 miljard euro per jaar neerwaarts moet worden bijgesteld.
- Wij adviseren om dit basispad te bevriezen en dus niet mee te laten dalen met de verwachte daling van de raming voor het BNI. Hiermee wordt afgeweken van de huidige ramingssystematiek voor de EU-afdrachten, maar het voorkomt dat Nederland gedurende de fase van intensieve onderhandelingen de inzet (ongewijzigde afdrachten t.o.v. het pad dat in de begroting is opgenomen) in miljarden euro wijzigt en nog harder moet onderhandelen om deze te behalen. Daarnaast kan het ruimte creëren om met een hoger MFK in % BNI akkoord te kunnen gaan met een uitkomst die in miljarden dichterbij de huidige raming ligt. Tot slot zijn de nieuwe ramingen met veel onzekerheid omgeven.
- Wijziging van de ramingssystematiek is verantwoord. Ramingen moeten een realistische inschatting geven van verwachte uitgaven. Gelet op het krachtenveld is het niet aannemelijk dat een onderhandelingsresultaat behaald kan worden dat uitgedrukt in miljarden onder de oorspronkelijke Nederlandse inzet ligt.

Toelichting

Situatie Brussel

- In de MFK-onderhandelingen speelt de omvang van het MFK uitgedrukt in procenten van het BNI een grote rol. Tabel 1 geeft het effect weer van een dalend BNI bij een gelijkblijvende omvang van het MFK in miljarden euro. Hierbij werken we met twee scenario's.
 1. In het eerste scenario gaan we uit van een permanent lager BNI-niveau met een economische schok van 10% BNI-daling in 2020, inhaalgroei van 5% in 2021 en 2022 en daarna het oorspronkelijke groeipad. In dat geval stijgt de omvang van het voorstel van de ER van 21 februari van 1,08% naar 1,19% BNI.
 2. In het tweede scenario groeit het BNI na een initiële schok van -10% in 2020 vanaf 2021 terug naar het oorspronkelijk geraamde BNI-niveau in miljarden euro in 2025. In dit scenario is geen sprake van een permanent lager BNI. De omvang van het voorstel van de ER stijgt dan van 1,08% naar 1,12% BNI.
- In mei publiceert de Commissie haar Spring Forecast 2020 met aangepaste BNI-ramingen. Informeel hebben wij begrepen dat de Commissie voor de publicatie van de aangepaste MFK-voorstellen (voorzien op 13 mei) geen gebruik wil maken van de nieuwe ramingen en vasthoudt aan de BNI-raming ten tijde van de het originele MFK-voorstel van mei 2018. De Commissie is vrij om dit te doen; er zijn geen regels die voorschrijven dat de Commissie MFK-voorstellen in percentage BNI moet doen of voorstellen aan moet passen aan veranderingen in de ramingen voor het BNI.
- Op enig moment in de onderhandelingen kan het strategisch in Nederlands belang zijn om de stijging van de omvang van het MFK in procenten van het BNI te benadrukken, ten opzichte van de oorspronkelijke wens om dit op 1% te maximeren. Zo kan als concessie een hoger plafond in procenten van het BNI worden geaccepteerd, bij een omvang van het MFK die in miljarden euro meer in lijn ligt met de NL inzet. Ook de Frugal Four overwegen deze inzet. Bij de keuze om dit in te zetten is de vraag van belang of het % BNI een relevante variabele blijft in de discussie. De Commissie communiceert nu juist veel in miljarden euro i.p.v. % BNI.

1. Omvang MFK vastleggingen (2021-2027; %BNI EU27)

	Pre Corona	Post Corona (scenario 1)	Post Corona (scenario 2)
Stand ER 21 FEB	1,08%	1,19%	1,12%

Situatie Den Haag

- De Nederlandse inzet voor de MFK-onderhandelingen is het vermijden van een stijging van de afdrachten ten opzichte van de verwachtingen zoals die nu in de Nederlandse begroting is opgenomen. Die verwachting is gebaseerd op de uitgangspunten van het huidige MFK. De uitgangspunten zijn onder andere behoud van de kortingen en een omvang die meegroeit met de economie. Dit betekent dat als de verwachte groei van de economie lager komt te liggen, het basispad voor de afdrachten ook daalt.
- Vasthouden aan deze ramingssystematiek zou betekenen dat het basispad voor de Nederlandse afdrachten in scenario 1 gemiddeld ongeveer 0,9 miljard euro per jaar neerwaarts moet worden aangepast (zie tabel 2). In scenario 2 gaat het om een daling van gemiddeld ongeveer 0,3 miljard euro per jaar, waarbij het zwaartepunt in de eerste hersteljaren ligt.
- Wij adviseren om het Nederlandse basispad voor de EU-afdrachten te bevriezen op de huidige raming van de Nederlandse inzet. De nieuwe BNI-raming zal ook leiden tot verdelingseffecten doordat sommige lidstaten harder worden geraakt dan anderen. Deze (veel kleinere) effecten zullen ook niet worden verwerkt, gezien de onzekerheid in de raming.

2. Nederlandse EU-afdrachten (in miljarden euro)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Gemiddeld/jaar
Huidig basispad	8,7	9,0	9,3	9,6	9,9	10,2	10,5	9,6
Basispad scenario 1	7,8	8,2	8,4	8,7	9,0	9,3	9,5	8,7
Basispad scenario 2	7,8	8,3	8,8	9,3	9,9	10,2	10,5	9,3
Verschil scenario 1 en huidig basispad	-1,0	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-0,9
Verschil scenario 2 en huidig basispad	-0,9	-0,7	-0,5	-0,3	0,0	0,0	0,0	-0,3
Stand NB 21 FEB	10.2.g							